

РЕШЕНИЕ

№ 1082

гр. Варна, 04.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Мирела Огн. Кацарска Въззивно гражданско дело № 20233100501539 по описа за 2023 година

Производството е по реда на глава XX от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба с вх. № 21548/21.03.2023 г. на Държавата, чрез Министъра на регионалното развитие и благоустройство против Решение № 653/28.02.2023 г. по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, X състав, поправено с Решение № 2339/27.06.2023 г. по реда на чл. 247 от ГПК, с което е прието за установено, че Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София са собственици на поземлен имот с идентификатор № *** по КККР на с. С., одобрена със заповед номер РД 18-576/16.08.2019 г. на изп. директор на АГКК, с площ от 4750 кв.м., находящ се в землището на с. С., при съсед: ПИ ***, както следва: за Е. Ф. Т. по силата на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нот. акт № 100, том 4, рег. № 8662, дело № 584/05.12.2018 г. на нотариус П.С. и за „Аватар тур“ ООД по силата на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нот. акт № 77, том 3, рег. № 5995, дело № 400/28.08.2018 г. на нотариус П.С., на основание чл. 124, ал. 1 от ГПК.

Във въззивната жалба се излагат доводи за незаконосъобразност на атакуваното решение като резултат от неправилно формиране на вътрешното убеждение на съда въз основа на събраните по делото доказателства. Излага се, че същото е постановено в нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Иска се отмяна на първоинстанционното и постановяване на ново, с което да се отхвърли изцяло предявения

иск. Претендират се разноси.

Въззиваемите Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК депозират отговор по така подадената жалба, с който излага искане за потвърждаване на първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно. Претендират се разноси.

Постъпила е частна жалба с вх. № 36891/17.05.2023 г. на Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София против Определение № 5276/03.05.2023 г., постановено по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, Х състав, с което е оставена без уважение молбата им с правно основание чл. 248 от ГПК за изменение на Решение № 653/28.02.2023 г. в частта за разноските.

В частната жалба се твърди, че разпоредбата на чл. 78, ал. 5 от ГПК за е намаляване заплатеното адвокатско възнаграждение предоставя само възможност, а не задължение за съда. Излага се, че цената на иска не следва да е водеща при присъждането на разноски, а следва да се съобрази действителната фактическа и правна сложност на делото. Отправя се искане към съда да се отмени обжалваното определение, като вместо него се постанови друго, с което се присъдят разноски в пълен размер от 12 187 лева.

Въззиваемият Държавата, чрез Министъра на регионалното развитие и благоустройство в срока по чл. 276, ал. 1 от ГПК депозира отговор по така подадената частна жалба, с който излага искане за потвърждаване на обжалваното определение като правилно и законосъобразно.

В съдебно заседание страните поддържат изразената позиция по спора, като и двете претендират присъждане на разноски.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по иск на Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София против Държавата, чрез Министъра на регионалното развитие и благоустройството с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за приемане за установено в отношенията между страните, че ищите са собственици на ПИ № *** по КК на с. С., община Б. с площ от 4750 кв.м., при граници: ПИ с №№ ***, както следва: за Е. Ф. Т. по силата на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нот. акт № 100, том 4, рег. № 8662, дело № 584/05.12.2018 г. на нотариус П.С. и за „Аватар тур“ ООД по силата на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нот. акт № 77, том 3, рег. № 5995, дело № 400/28.08.2018 г. на нотариус П.С., който поради грешка в КК и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-576/16.08.2019 г. на изп. директор на АГКК е записан като собственост на Държавата, както и е налице грешка в отразяването на трайното предназначение на имота като защитена територия и в начина на трайно ползване – за друг вид ресурс за превантивна защита.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът Държавата, чрез Министъра на регионалното развитие и благоустройството депозира писмен отговор, с който оспорва предявения иск като неоснователен и отправя искане за неговото отхвърляне.

С Решение № 653/28.02.2023 г. по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, Х състав,

поправено с Решение № 2339/27.06.2023 г. по реда на чл. 247 от ГПК което е прието за установено, че Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София са собственици на ПИ № *** по КKKP на с. С., одобрена със заповед № РД-18-576/16.08.2019 г. на изп. директор на АГКК, с площ от 4750 кв.м., находящ се в землището на с. С., при съсед: ПИ ***, както следва: за Е. Ф. Т. по силата на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нот. акт № 100, том 4, рег. № 8662, дело № 584/05.12.2018 г. на нотариус П.С. и за „Аватар тур“ ООД по силата на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нот. акт № 77, том 3, рег. № 5995, дело № 400/28.08.2018 г. на нотариус П.С., на основание чл. 124, ал. 1 от ГПК.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбите. В обхвата на така посочените въззивни предели ВОС намира, че решението е постановено в границите на правораздавателната компетентност на съда и от законен състав, поради което се явява валидно.

В проведеното първо по делото съдебно заседание на 14.07.2022 г. е направено искане от ищите, чрез процесуалния им представител за допълване на окончателния доклад по чл. 146 от ГПК касателно вида на търсената защита, а именно предявен иск с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за установяване между страните, че Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София са собственици на ПИ № *** по КК на с. С., община Б., при допусната грешка в КК и кадастралните регистри от 2019 г. поради записване на Държавата като собственик на имота, както и допусната грешка в отразяването на трайното предназначение на имота като защитена територия и на вида трайно ползване – за друг вид ресурс за превантивна защита. Еднозначно се поддържа искането за получаване на защита с решение в този смисъл, което да се ползва със сила на присъдено нещо.

Първоинстанционния съд не допуска исканото изменение на доклада по чл. 146 от ГПК, като обявява на страните, че счита, че е сезиран с положителен установителен иск за собственост с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК, като единствено в мотивите на крайния съдебен акт ще обсъди наличието или липсата на грешка в КК и кадастралните регистри. Съответно такъв иск се разглежда от ВРС и произнасянето с диспозитива на съдебното решение е именно по иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК.

Пред въззивната инстанция ищите, чрез процесуалния им представител поддържат иска така, както е заявен с исковата молба.

Доколкото одобрените по реда на ЗКИР кадастрални карти и кадастрални регистри

имат декларативно действие и за отразените в тях данни за имотите законодателят е създал в чл. 2, ал. 5 от ЗКИР оборима презумпция за вярност, то за Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София е налице правен интерес от предявяване на иска с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за установяване наличие на грешка в горните, одобрени през 2019 г., тъй като в тях е отразено, че собственик на имота е Държавата, а не ищите или техните преговорители.

Възприетият от районния съд подход за разрешаване на спора не е в съответствие с т. 4 от Тълкувателно решение № 8 от 23.02.2016 г. по тълк. д. № 8 от 2014 г. на ОСГК на ВКС, с което е прието, че ищецът по иск с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР има правен интерес да установи правото си на собственост върху имот погрешно отразен като притежание на друго лице. Разпоредбата на §1, т. 16 от ДР на ЗКИР определя непълнотите или грешките в кадастралната карта като „несъответствия в данните за недвижимите имоти в кадастралната карта и кадастралния регистър на недвижимите имоти спрямо действителното им състояние към момента на одобряване на кадастралната карта и кадастралните регистри“. Съгласно чл. 2, ал. 2, т. 1 от ЗКИР кадастрът обхваща данни за правото на собственост върху недвижимите имоти. Т.е. записването на едно трето лице като собственик на даден имот в КК и кадастралните регистри е достатъчно основание да обоснове правен интерес за водене на иск по чл. 54, ал. 2 от ЗКИР от претендиращия самостоятелни права върху същия, какъвто е конкретния случай. Няма предвидено изискване в Закона спорът да се отнася само и единствено до начина на отразяване границите на имотите в КК, каквито разяснения към страните е дал първоинстанционният съд в първото по делото съдебно заседание, проведено на 14.07.2022 г. Т.е. когато непълнотите или грешките на основните данни в кадастралната карта или кадастралния регистър са свързани със спор за материално право /установяване кому принадлежи правото на собственост върху целия или част от имота/, те се отстраняват след решаване на спора по съдебен ред, съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗКИР. /Тълкувателно решение № 8 от 23.02.2016 г. по тълк. д. № 8 от 2014 г. на ОСГК на ВКС/.

Следва да се добави, че когато горните несъответствия не са свързани със спор за право на собственост, каквито са твърдяните от ищите такива досежно отразяването на трайното предназначение на имота и на вида трайното ползване на същия, поправянето им се извършва по административен ред. В тази част претенцията с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР е недопустима, като неподведомствена на съда.

В разглеждания случай ВРС не се е произнесъл по правото на собственост на ищите към настоящия момент и наличието на грешка в неговото отразяване в КК и кадастралните регистри към одобряването им през 2019 г. – така той се е произнесъл по непредявен положителен установителен иск за собственост по чл. 124, ал. 1 от ГПК. Като не е се е произнесъл по предявени иск първоинстанционният съд е постановил недопустимо решение, което подлежи на обезсилване с последиците по чл. 270, ал. 3, изр. 3 от ГПК.

Нарушен принципът на диспозитивното начало в процеса, касателно предмета на търсената защита, поради което първоинстанционното решение с е явява изцяло недопустимо. Според чл. 270, ал. 3 от ГПК, когато решението е недопустимо, въззивният

съд го обезсилва в обжалваната му част, а когато основаниято за обезсилване се изразява в разглеждането на непредявен иск, делото се връща на първоинстанционния съд за произнасяне по предявения иск. Именно тази хипотеза следва да намери приложение в случая, касателно исковата претенция на Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР.

С оглед на изложеното, обжалваното решение като процесуално недопустимо следва да се обезсили изцяло на основание горепосочената разпоредба и делото да се върне на Варненски районен съд за ново разглеждане и произнасяне по действително предявения иск с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР.

При този изход на производството разноски не следва да се присъждат, тъй като същото не е приключило със съдебен акт по съществото на спора.

По отношение на частната жалба на Е. Ф. Т. и „Аватар тур“ ООД, гр. София:

С Определение № 5276/03.05.2023 г., постановено по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, Х състав е оставена без уважение молбата на ищцовата страна с правно основание чл. 248 от ГПК за изменение на Решение № 653/28.02.2023 г. в частта за разноските.

На обезсилване подлежи и този съдебен акт, постановен в производство по чл. 248 от ГПК, тъй като той е постановен във връзка с обезсиленото решение. С него се оставя без уважение искането за изменение в частта за разноските на порочното първоначално решение и след като последното се обезсилва, то обезсилено следва да е и определението по чл. 248 от ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА изцяло Решение № 653/28.02.2023 г. по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, Х състав, поправено с Решение № 2339/27.06.2023 г. по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, Х състав, постановено по реда на чл. 247 от ГПК, като НЕДОПУСТИМО, на основание чл. 270, ал. 3, изр. 3 от ГПК.

ОБЕЗСИЛВА изцяло Определение № 5276/03.05.2023 г., постановено по гр.д. № 17332/2021 г. по описа на ВРС, Х състав.

ВРЪЩА делото на Варненски районен съд за ново разглеждане на действително предявения иск с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР, съгласно мотивите на настоящото решение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____